

POWIATOWA STACJA SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNA
W DREZDENKU

66-530 Drezdenko, ul. Chrobrego 11
tel. (095) 762 05 20 , fax (095) 762 08 99
e-mail: pssedrezdenko@wsse.gorzow.pl
NIP: 599-24-66-312

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W DREZDENKU

Drezdenko, dnia 28 marca 2018 r.

**OBSZAROWA OCENA JAKOŚCI WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA
PRZEZ LUDZI NA TERENIE GMINY DOBIEGNIEW
ZA 2017 ROK**

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Drezdenku prowadząc monitoring nad jakością wody przeznaczonej do spożycia zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 1 Ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tj. Dz. U. z 2017 r., poz. 1261 z późn. zm.) oraz zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków z dnia 7 czerwca 2001 roku (tj. Dz. U. z 2017 r., poz. 328 z późn. zm.) i § 23 ust. 1, 2 oraz 3 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2017r., poz. 2294) dokonał obszarowej oceny jakości wody w Gminie Dobiegniew za rok 2017.

1. Wykaz producentów jakości wody, nazwa wodociągu/indywidualnego ujęcia wody, produkcja wody, liczba zaopatrywanej ludności, sposób uzdatniania (Tabela)

L p.	Producent wody (nazwa/adres)	Eksploatowany wodociąg (zaopatrywane miejscowości)	Produkcja wody [m ³ /d]	Liczba zaopatrywanej ludności	Uzdatnianie wody (metody)	Kwestionowane parametry – ilość dni przekroczeń w roku	Jakość wody na koniec 2017r. – kwestionowany parametr
Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia							
2.	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „KOMUNALNI” Sp. z o.o., ul. Poznańska 8a; 66-520 Dobiegniew	Dobiegniew, Dobiegniew, Osiek, Rolewice, Urszulanka	615,0	3824	odżelazianie	Mangan, żelazo, mętność, smak, zapach/365 dni r.; Dot. tylko ulic: Pięknej, Pogodnej, Kwiatowej, Norwida, Słoneczna w Dobiegniewie; wod. publ. Dobiegniew – mangan: 21 dni	mangan, żelazo, mętność – warunkowa dot. tylko ulic: Pięknej, Pogodnej, Kwiatowej, Norwida, Słoneczna w Dobiegniewie z 2016; wod. publ. Dobiegniew - przydatna
		Mierzęcín, Mierzęcín	29,0	311	odżelazianie	Zapach – 24 dni	przydatna do spożycia
		Ługi, Ługi, Ługi Niwy	93,0	255	odżelazianie	Bakterie grupy coli – 55 dni	przydatna do spożycia

		Słonów Słonów, Sławica, Dębogóra, Ostrowiec	85,0	545	odżelazianie	mętność - 81 dni	Warunkowa przydatność - mętność
		Radęcin Radęcin, Kowalec, Lipianka, Radachowo	77,0	695	odżelazianie	-	przydatna do spożycia
		Chomętowo Chomętowo	29,0	164	odżelazianie	Bakterie grupy coli - 14 dni	przydatna do spożycia
		Słwin (zaopatrywane miejscowości: Słwin, Grąsy, Starczewo)	42,0	536	odżelazianie	-	przydatna do spożycia
		Podlesiec Podlesiec, Sarbinowo	17,0	236	odżelazianie	Mętność – 61 dni	Warunkowa przydatność - mętność
		Wologoszcz Wologoszcz	22,0	189	odżelazianie	Mętność – 47 dni; Bakterie grupy coli – 15 dni	Warunkowa przydatność - mętność
Inne podmioty zaopatrujące w wodę							
1.	Nadleśnictwo Głusko, Głusko 19, 66-520 Dobiegniew	Głusko (zaopatrywane miejscowości: Głusko)	60,0	186	odżelazianie, napowietrzanie	Mętność – 117 dni Mangan – 117 dni żelazo – 117 dni	Warunkowa przydatność Mętność, żelazo, mangan
2.	Pałac Mierzęcin NOVOL Sp. z o.o. Spółka Komandytowa, Mierzęcin 1, 66-520 Dobiegniew	Mierzęcin PAŁAC Ośrodek Wypoczynkowy PAŁAC Mierzęcin	16,0	150	napowietrzanie	Amonowy jon – 7 dni	przydatna do spożycia
3.	Nadleśnictwo Głusko, Głusko 19, 66-520 Dobiegniew	Sitnica Sitnica	3,0	50	brak uzdatniania	-	przydatna do spożycia

* Woda nie jest dezynfekowana w sposób stały, dezynfekcja wody odbywa się doraźnie - w razie wystąpienie zanieczyszczenia mikrobiologicznego lub w razie awarii.

Badania nad jakością wody w w/w wodociągach i indywidualnych ujęciach wody w ramach nadzoru sanitarnego realizowane były zgodnie z ustalonym: Harmonogramem pobierania próbek wody w zakresie monitoringu kontrolnego i przeglądowego z częstotliwością dostosowaną do wielkości produkcji i ilości odbiorców, określoną w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2017r., poz. 2294). Równolegle prowadzone były badania próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, pochodzących

z wodociągów i indywidualnych ujęć wody w ramach kontroli wewnętrznej, przez administratorów wodociągów i nadzorowanych ujęć wody. Powyższe badania wykonywały laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej lub inne laboratoria o udokumentowanym systemie jakości prowadzonych badań wody zatwierdzonych przez Państwową Inspekcję Sanitarną zgodnie z art. 12 ust. 4 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków z dnia 7 czerwca 2001 roku (tj. Dz. U. z 2017 r., poz. 328 z późn. zm.). Badania były przeprowadzane zgodnie z zatwierdzonymi i nadzorowanymi przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dreźnie harmonogramami poboru próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej.

2. Ocena ryzyka zdrowotnego

Wykorzystywanie wody zanieczyszczonej Bakteriami grupy coli do picia lub do przygotowywania posiłków, może stanowić potencjalne zagrożenie dla zdrowia i życia osób z niej korzystających. Wprowadzenie ciągłej dezynfekcji wody uzdatnionej ma na celu zniszczenie żywych i przetrwalnikowych form organizmów patogennych oraz zapobiegnięcie ich wtórnemu rozwojowi w sieci wodociągowej i ustabilizowanie składu mikrobiologicznego wody.

Na podstawie „Wytycznych WHO dotyczących jakości wody do picia. Wydanie czwarte” stwierdza się, że mętność wody jest wywoływana zawieszonymi w niej cząstkami stałymi lub koloidami, utrudniającymi przenikanie światła. Może być spowodowana obecnością zarówno substancji organicznych, jak i nieorganicznych, albo ich kombinacją. Mikroorganizmy występujące w wodzie zazwyczaj wykazują tendencję do przylegania do cząstek stałych, stąd też usuwanie mętności wody znacznie zmniejsza zanieczyszczenie mikrobiologiczne uzdatnionej wody. Zawiesiny powodujące mętność wody mogą w sposób istotny ograniczać skuteczność dezynfekcji, zapewniając ochronę mikroorganizmom. Mętność sama w sobie nie zawsze stanowi zagrożenia dla zdrowia. Jest ona ważnym wskaźnikiem potencjalnej obecności zanieczyszczeń, które mogłyby mieć wpływ na zdrowie.

Podczas kontaktu z atmosferą jon żelaza (II) utlenia się do jonu żelaza (III), powodując niepożądane czerwono-brązowe zabarwienie wody. Żelazo zawarte w wodzie sprzyja również wzrostowi bakterii żelazowych, które czerpią energię z jego utleniania, przyczyniając się do powstawania mazistych osadów na wewnętrznej powierzchni przewodów wodociągowych. Przy stężeniach powyżej 0,3mg/l żelazo powoduje przebarwienia urządzeń sanitarnych i tkanin pranych w wodzie. W stężeniach nieprzekraczających 0,3mg/l żelazo nie powoduje zwykle wyczuwalnego smaku wody,

choć może wywołać wzrost mętności i barwy. Dla żelaza nie proponuje się zalecanej wartości opartej na kryterium bezpieczeństwa dla zdrowia.

Mangan w stężeniach przekraczających 100 µg/l nadaje niepożądany smak napojom, a także powoduje przebarwienia urządzeń sanitarnych i odzieży podczas prania. Obecność manganu w wodzie do picia, może doprowadzić do odkładania się osadów w systemie dystrybucji. Stężenia manganu poniżej 100 µg/l są zazwyczaj akceptowane przez konsumentów. Mangan nawet przy stężeniach 200 µg/l często powoduje tworzenie się powłoki na przewodach wodociągowych, która może złuszczać się w postaci czarnego osadu. Wartość zalecana, ustalona ze względów zdrowotnych dla manganu równa się 400 µg/l, jest wyższa niż próg akceptowalności, który wynosi 100 µg/l.

Na podstawie „Wytycznych WHO dotyczących jakości wody do picia. Wydanie czwarte” stwierdza się, że smak i zapach wody przeznaczonej do spożycia może wskazywać na występowanie określonego rodzaju zanieczyszczenia lub nieprawidłowości w uzdatnianiu wody lub jej dystrybucji. Dlatego też mogą one być oznaką obecności substancji potencjalnie szkodliwych dla zdrowia.

W roku 2017 nie stwierdzono przypadków chorób i zatruc wodozależnych.

3. Postępowania, które toczyły się następujące postępowania dotyczące:

wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę – wodociągi o produkcji < 100 m³/d:

Lp.	Nazwa wodociągu/indywidualnego ujęcia wody	Rodzaj decyzji/zaleceń	Parametry kwestionowane	Realizacja	Uwagi
1.	Ługi	Decyzja – brak przydatności	Bakterie grupy coli	wyegzekwowano	-
		Zalecenia – warunkowa przydatność	Bakterie grupy coli	wyegzekwowano	-
2.	Wologoszcz	Zalecenia – warunkowa przydatność	Bakterie grupy coli	wyegzekwowano	-
		Decyzja - warunkowa	mętność	Nie wyegzekwowano	Termin wyk. obowiązku: 31.01.2018 r.
3.	Chomętowo	Zalecenia – warunkowa przydatność	Bakterie grupy coli	wyegzekwowano	-
4.	Podlesiec	Decyzja - warunkowa	mętność	Nie wyegzekwowano	Termin wyk. obowiązku: 31.01.2018 r.
5.	Mierzęcín	Decyzja – umarzająca wszczęte postępowanie	zapach	-	-
6.	Słonów	Decyzja – umarzająca wszczęte postępowanie	mętność	-	-
		Decyzja - warunkowa	mętność	Nie wyegzekwowano	Termin wyk. obowiązku: 31.01.2018 r.

wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę – wodociągi o produkcji: 101-1000 m3/d:

Lp	Nazwa wodociągu/indywidualnego ujęcia wody	Rodzaj decyzji	Parametry kwestionowane	Realizacja	Uwagi
1.	Dobiegnow	Warunkowa dot. ulic: Pięknej, Norwida, Pogodnej, Słonecznej, Kwiatowej w Dobiegniewie	Mętność, smak, zapach, żelazo, mangan	smak, zapach – wyegzekwowano; mętność, żelazo, mangan – nie wyegzekwowano	Decyzja z 2016 r. Termin realizacji 29.12.2017 r.
	Dobiegnow	Decyzja - warunkowa	mangan	wyegzekwowano	-

Inne podmioty zaopatrujące w wodę:

Lp.	Nazwa wodociągu/indywidualnego ujęcia wody	Rodzaj decyzji	Parametry kwestionowane	Realizacja	Uwagi
1.	Głusko	Umarzająca wszczęte postępowanie	mangan	-	-
		Decyzja stwierdzająca warunkową przydatność (woda surowa na czas modernizacji)	Mętność, mangan, żelazo	Nie wyegzekwowano	Termin wykonania obowiązku: 31.01.2018 r.
2.	PALAC Mierzęcin	Umarzająca wszczęte postępowanie	Amonowy jon	-	-

4. Wnioski:

Na podstawie kontroli sanitarnych oraz sprawozdań z badań próbek wody pobranych przez PPIS w Drezdenku oraz administratorów i wodociągów i indywidualnych ujęć wody w ramach kontroli wewnętrznej, stwierdzono w kilku przypadkach utrzymujące się przez dłuższy okres czasu przekroczenia parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych w wodzie nadzorowanych wodociągów i indywidualnych ujęć wody, które wymagają podjęcia działań w celu wyeliminowania zanieczyszczeń. PPIS w Drezdenku w ciągu roku informował na bieżąco o stwierdzonych przekroczeniach.

Wg PPIS w Drezdenku konieczna jest modernizacja obiektów i urządzeń wodociągowych już istniejących, która pozwoli na wyeliminowanie zanieczyszczeń fizykochemicznych. Konieczne jest również podjęcie stosownych działań mających na celu

wykluczenie głównych przyczyn zanieczyszczeń mikrobiologicznych poprzez właściwą gospodarkę nieczystościami płynnymi.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Drezdenku stwierdził w kilku wymienionych powyżej przypadkach utrzymujące się przez dłuższy okres czasu przekroczenia parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych (wodociąg publiczny Dobiegniew dot. ul. Pięknej, Pogodnej, Słonecznej, Kwiatowej i Norwida w Dobiegniewie, wodociąg publiczny Ługi), które wymagają podjęcia działań długoterminowych w celu wyeliminowania zanieczyszczeń.

W części wodociągów publicznych i indywidualnych ujęciach wody, zgodnie z powyższą tabelą, zdarzały się sporadyczne przekroczenia parametrów, które były na bieżąco eliminowane i były głównie wynikiem awarii urządzeń lub zbyt małego poboru wody. Pozostałe wodociągi i ujęcia podawały wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi odpowiadającą wymaganiom Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2017r., poz. 2294).

W 2017 r. zakończono modernizację SUW Mierzecin. Wymieniono wszystkie urządzenia technologiczne i armaturę oraz został przeprowadzony generalny remont budynku hydroforni. Rozpoczęto modernizację SUW Głusko.

Przyczyną zanieczyszczeń mikrobiologicznych mogą być: bliskie sąsiedztwo terenów rolniczych (niewłaściwe składowanie obornika i przechowywanie gnojowicy oraz nawożenie obornikiem). Potencjalną przyczyną może być również niewłaściwa gospodarka nieczystościami płynnymi, zły stan techniczny zbiorników bezodpływowych na terenach nieskanalizowanych.

W naszej ocenie największym negatywnym zjawiskiem w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego wody jest brak funduszy na zapewnienie podstawowych potrzeb ludzkich, takich jak zwodociągowanie oraz skanalizowanie miejscowości. Niestety, jeżeli jest już zapewniony dostęp do wody z wodociągów publicznych, które są przez nas nadzorowane, głównie w małych wodociągach, pojawiają się problemy z jakością mikrobiologiczną wody. Miejscowości te są w części nieskanalizowane a stan techniczny zbiorników jest w większości przypadków nieznany. Głównie w tych miejscowościach pojawiają się problemy z jakością mikrobiologiczną wody. Miejsca, na których zlokalizowane są stacje uzdatniania wody i hydrofornie w większości przypadków mieszczą się na terenach po dawnych PGR-ach, często okolicę stanowią pola uprawne, które są sukcesywnie nawożone przez uprawiających je rolników (brak wyznaczonych stref pośrednich). Kolejnym problemem jest również brak funduszy na gruntowną modernizację stacji uzdatniania wody.

Powyższe powinno stać priorytetem dla władz lokalnych, powinny znaleźć się fundusze odgórnie przeznaczone na te cele, czyli budowę nowych sieci wodociągowych (jeżeli stan techniczny istniejących budzi wątpliwości), równoległe z siecią kanalizacyjną. Modernizacja i wymiana na nowe, bardziej nowoczesne, instalacji już funkcjonujących, które umożliwią podpinanie do istniejących wodociągów i oczyszczalni ścieków nowych miejscowości.

Coraz większym problemem, który zauważono w ciągu ostatnich lat są skargi na jakość wody konsumentów korzystających z wod. publ. Dobiegniew. Mieszkańcy skarżą się głównie na niewłaściwą barwę oraz zapach głównie na końcówkach sieci. Spowodowane jest to w większości przypadków przez zbyt mały rozbiór wody, być może jednak konieczna jest w tych miejscach modernizacja sieci wodociągowej.

Z UPWAŻNIENIA
PAŃSTWOWEGO POWIATOWEGO
INSPEKTORA SANITARNEGO

mgr Małgorzata Kozuch

Otrzymują:

1. Burmistrz Dobiegniewa, ul. Dembowskiego 2, 66-520 Dobiegniew
2. HK

ML